

Nr 6.

Av herr **Nilson, Karl August**, *i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till omorganisation av patent- och registreringsverket.*

I statsverkspropositionen under sjunde huvudtiteln framlägger Kungl. Maj:t förslag om organisation av och lönereglering för patent- och registreringsverket efter alldeles samma grunder som vid nästlidna års riksdag, med undantag av att anstalter träffats för möjliggörande av avdelningens för bolagsregistrering avskiljande.

Vad denna förändring vidkommer, så torde den fullt överensstämma med riksdagsmajoritetens mening och kan man väl därom ej ha annan önskan än att vid besluts fattande denna avskiljning fullt och oåterkalleligen fastslås.

Förslaget i övrigt är emellertid detsamma i år som förra året och de skäl som då i min motion, nr 173, ävensom vid ärendets behandling i kamrarna anfördes däremot kvarstå enligt min mening fullt lika vägande. Visserligen synes förslaget beträffande principen för patentansökans behandling och prövning vunnit stöd av ett antal föreningar, som däröver yttrat sig. Värdet av detta stöd torde dock icke böra sättas allt för högt, särskilt med hänsyn därtill att enigheten icke varit obruten, ävensom att flera framstående fackmän de sista dagarna anmält sin avvikande mening. Av dessa bilägger jag här dels ingenjören Valdemar Jungners och dels överingenjören Er. Aug. Forsbergs yttranden, det förra publicerat i Industrietidningen Norden och det senare i Teknisk Tidskrift. Dessa inlägg ävensom ingenjören Th. Wawrinskys reservation till teknologföreningens utlåtande, som också här bifogas, synes mig styrka att riktigheten av den framlagda principen för patentärendenas behandling icke är så alldeles oomtvist-

lig. Tvärtom torde särskilt det av ingenjören Forsberg skisserade tillväggångssättet vara förtjänt av det största beaktande och helt visst skulle det för den stora mängden av obemedlade uppfinnare och uppfinnare av mindre värdefulla men dock goda nyheter vara till synnerlig fördel om denna väg valdes.

Då, såsom jag förra året påvisade, ett fullständigt förprovningssystem, ehuru teoretiskt ideellt, är för våra förhållanden otänkbart, och då det nu praktiserade förfarandet bevisligen medför mycket stora olägenheter, synes mig anledning föreligga att än en gång genom en kommitté låta utreda ärendet.

När jag vid ärendets behandling förra året yrkade avslag för att vinna ett års uppskov, skedde detta huvudsakligen i hopp att patentlagstiftningskommittén skulle till denna tid ha hunnit avgiva sitt betänkande om hela detta ärende, något som emellertid ej skett och som gör det enligt min mening nödigt att uppskjuta ärendet till dess det kan i hela sitt sammanhang behandlas av Riksdagen.

Känner man sig betänksam rörande det föreslagna granskningssättet, så blir man det ej mindre beträffande organisationsförslaget. Trots de grava anmärkningar som under behandlingen, särskilt i Andra kammaren, framställdes mot förslaget disproportion mellan högre och lägre tjänstebefattningar framkommer det likvisst i samma skick, fränsett den lilla förändringen på bolagsavdelningen. Över 38 »menige» ställas här 24 »befäl»; och än mer: granskningsavdelningen sysselsätter 16 byrådirektörer med befäl över 8 byråingenjörer, alltså en halv man under varje direktör, vilket förhållande än mer förvärras av kommitténs förslag att fyra av dessa byråingenjörer skola kunna förordnas såsom byrådirektörer. Ett motstycke härtill torde svårligen kunna uppletas. I andra länders patentverk är förhållandet, såsom sig bör, det omvända, att varje rotelföreståndare har ett flertal biträden — i Amerika i medeltal nära åttio — som under ledamotens ledning utföra det väsentligaste arbetet. Så borde väl ock här hava varit förhållandet. Motsatsen är allt för oekonomisk.

Sannolikt kommer snart nog bolagsavdelningen att fränskiljas, varvid det överskott (beräknat till 30- à 40,000 kronor), som nu från bolagsavdelningen kommer patentavdelningen till godo försvinner. Följden blir ju, att patentverkets inkomster ej täcka dess utgifter, utan att antingen höja avgifterna eller lämna direkt anslag; båda åtgärder, som böra undvikas. Genom en lämplig arbetsfördelning inom verket bör kostnaden också kunna nedbringas så mycket, att inkomsterna täcka utgifterna även sedan bolagsavdelningen fränskilts.

Kungl. Maj:ts proposition upptager nu för granskningen av patentansökningar: (= patentavdelningens anmälningsavdelningar)

4 byråchefer.....	à 8,100 =	32,400
16 byrådirektörer	» 6,800 =	108,800
4 förste byråingenjörer	» 5,800 =	23,200
4 byråingenjörer	» 4,000 =	<u>16,000</u> = 180,400

De fyra föreslagna byråcheferna skulle enligt kommitténs förslag ingå såsom ledamöter i besvärsavdelningen; men då enligt Kungl. Maj:ts förslag denna besvärsavdelning ej nu ifrågasättes, bör motsvarande reduktion ske å dessa platser med två. Och beträffande övriga platser bör utan skada för arbetsresultatet byrådirektörernas antal kunna sättas till åtta med motsvarande ökning av antalet byråingenjörer, så att varje byrådirektör får två ordinarie ingenjörer under sin ledning; varvid direktörstiteln kan få något berättigande. Denna del av staten finge då följande utseende:

2 byråchefer	à 8,100 =	16,200
8 byrådirektörer	» 6,800 =	54,400
8 förste byråingenjörer	» 5,000 =	40,000
8 byråingenjörer	» 4,000 =	<u>32,000</u> = 142,600

En besparing alltså på kronor 37,800, som väl ungefär motsvarar minskningen genom bolagsavdelningens utbrytning.

Såväl Kungl. Maj:t som kommittén ifrågasätter, att utom de ordinarie skulle anställas extra biträdande ingenjörer, »vars tid ej helt tages i anspråk av verket, utan hava sysselsättning även på annat håll». Detta system, som också hittills använts i verket, har erkänts vara olämpligt, men ansetts oundvikligt så länge fast organisation saknats. Härefter bör detta system ej få förekomma, utan böra dessa biträden fast anställas med samma arbetstid som övriga tjänstemän, så att de ej kunna eller få hava anställning såsom ritare eller konstruktörer å verkstäder eller dylikt, där uppfinningar utarbetas eller exploateras. Det är tydligt, att personer, som syssla med uppfinningar, icke böra äga tillgång till patentverkets hemliga handlingar.

På grund av vad jag sålunda anfört och med hänvisning till åtföljande bilagor jämte motion, nr 173, i Första kammaren år 1913 ävensom kamrarnas protokoll för behandlingen av detta ärende tillåter jag mig vördsamt hemställa:

1:o) att Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 24, under sjunde huvudtiteln, angående patent- och registreringsverkets omorganisation ej må vinna Riksdagens bifall;

2:o) att om likvisst propositionen i fråga i huvudsak skulle av Riksdagen godkännas, i utgiftsstaten måtte följande förändringar vidtagas: att

posten 5 byråchefer med summa avlöning kronor 40,500 ändras till 3 byråchefer med summa avlöning kronor 24,300;

posten 16 byrådirektörer med summa avlöning kronor 108,800 ändras till 8 byrådirektörer med summa avlöning kronor 54,400;

posten 4 första byråingenjörer med summa avlöning kronor 23,200 ändras till 8 förste byråingenjörer med summa avlöning kronor 40,000;

posten 4 byråingenjörer med summa avlöning kronor 16,000 ändras till 8 byråingenjörer med summa avlöning kronor 32,000, och att

utgiftsstatens slutsumma alltså ändras till kronor 502,800;

3:o) att anställning i patentverket medför förpliktelse att icke deltaga i uppfinningars utarbetande eller exploatering.

Stockholm den 23 januari 1914.

K. A. Nilson.

Bilaga 1.

(Ur Industritidningen Norden ⁵/₁₂ 1913.)

Nya uttalanden om patentverkets omorganisation.

II. *Av ingenjören, fil kand. Waldemar Jungner, Kneippbaden.*

Herr Redaktör!

Med anledning av Eder värda enquête beträffande den planerade omorganisationen av kungl. patent- och registreringsverket vill jag här framlägga några synpunkter i frågan, vilka för mig synas särskilt beaktansvärda. Att inom ramen av några få spalter ingå på en närmare detaljering är emellertid icke möjligt, utan måste jag därför söka fatta mig möjligast summariskt.

Den stora betydelsen av ett väl ordnat patentväsende har i vårt land hittills icke varit tillräckligt beaktad. Patentverkets egna oavbrutna expansionssträvanden hava av statsmakterna icke blivit vederbörligt tillgodosedda och ej ägnats den uppmärksamhet, de förtjänat. Att Patentverket det oaktat hittills i det hela väl fyllt sin uppgift, är ett förhållande, som är att fastslå såsom särdeles anmärkningsvärt.

Vårt näringsliv har under de senaste årtiondena kraftigt utvecklats och våra uppfinnare hava däri gjort en mycket betydande insats — en insats, som realiter är väsentligt större, än som direkt kan framdeduceras ur rena statistiska data. Det är helt visst av största betydelse, att patentväsendets utveckling går fullt i jämbredd med den materiella odlingens i stort sett.

Tidsvinst för uppfinnaren — ett viktigt moment.

I ett avseende kunna för närvarande befogade anmärkningar väl göras gentemot Patent- och registreringsverkets verksamhet nämligen därvidlag, att behandlingen av patentärendena tagit allt för lång tid i anspråk. Missförhållandet är ju dock huvudsakligast att tillskriva otillräcklig arbetskraft.

För en uppfinnare är vinsten av tid ett av de allra viktigaste momenten. Då han söker sig besittningsrätten för ett av honom utforskat gebiet för en så pass kort tid som femton år från anmälningdagen räknad, är det icke mer än rätt och billigt, att denna tid ock blir honom möjligast fullständigt tillgodosedd. Under nuvarande förhållanden åtgå ej sällan ända till två år, innan han ens ernär visshet om, huruvida hans uppfinning är ny eller icke (så vitt nota bene en sådan visshet under nuvarande förhållanden kan ernås). Då härtill esomoftast addera sig långa tidsutdräcker för anskaffande av nödiga medel för uppfinningens vidare fullföljande, för försöksdrifter eller andra motsvarande åtgärder, för den nya varans införande i marknaden etc., vilka tider ofta kunna sträcka sig till ett flertal år eller mera, bliver

mången gång den tid av besittningsrätten, varav han kan draga ekonomisk reventy, i hög grad reducerad. Detta förhållande är så mycket mera oegentligt, som patentgranskningen hittills icke vållat staten några som helst utgifter, utan tvärtom mer än fullt gäldats av uppfinnarne själva.

Kravet på en omorganisation starkt trängande.

Skulle därför genom kommitténs förslag (vilket ock i detta hänseende synes mig väl planlagt) kunna åstadkommas, att tiden för patentansökningarnas behandling bleve i någon avsevärd grad förkortad, skulle därigenom åtminstone en av de mångahanda olägenheter, en uppfinnare har att möta, vara undanröjd. Ur dessa synpunkter anser jag även behovet av en snar och genomgripande omgestaltning av kungl. patent- och registreringsverket vara mycket trängande och behovet därav torde, som ock i de kommitterades utredning med all tydlighet påvisats, göra sig gällande även för verkets och dess tjänstemäns egen del. Jag vill tillåta mig att i detta sammanhang särskilt betona den principiella vikten av, att det maktpåliggande, i intellektuellt hänseende ytterst krävande och ur rättsuppfattningssynpunkt mycket grannlaga granskningsarbetet så långt möjligt anförtros åt i Patentverket fast anställda tjänstemän.

Ej nog med ett fastslående av granskningsförfarandets i och för sig företräden framför anmälningsförfarandet.

En omdaning av Patentverkets verksamhet förutsätter emellertid ett på förhand fattat avgörande i fråga om valet av det system, enligt vilket patentansökningarna skola behandlas och patenten meddelas. Att därvid det s. k. granskningsystemet *i och för sig* är att föredraga framför det s. k. anmälningsystemet, synes mig ligga i öppen dag. Likaledes synes det mig rättvist och välbetänkt, att granskningsförfarandet, såsom hittills, förenas med ett två månaders uppbud.

Men å andra sidan synes det mig härvid icke vara riktigt att, i likhet med de kommitterade, stanna vid att endast rätt och slätt konstatera det nuvarande granskningsförfarandets såsom sådant många företräden framför det rena anmälningsförfarandet.

Nuvarande granskningen otillfredsställande.

Granskningsförfarandet, sådant det vid dato tillämpas, är enligt mitt förmenande behäftat med mångahanda brister och tillfredsställer i många stycken ingalunda praktiska krav. Jag vill tillåta mig att här något närmare utveckla mina synpunkter och erfarenheter härvidlag. För att ett beviljat patent skall vara oantastbart fordras, att den däri beskrivna uppfinningen skall, som man säger, vara »ny». Detta innebär, praktiskt sett, att densamma icke före anmälningsdagen får hava kommit till allmänhetens kändedom, likgiltigt när, var och huru (hela världen, alla omständigheter inbegripna). De inskränkningar i ett eller annat hänseende, som härvidlag kunna förfinnas, äro realiter mer eller mindre illusoriska.

Svenska patentansökningar granskas för närvarande huvudsakligast endast gentemot patentskrifter (eventuellt även annan litteratur) från germanska länder. Redan

här föreligger en ofullständighet. Men även vis å vis denna litteratur har granskningen, såsom den hittills utförts varit mycket otillfredsställande. Och det säger sig ock självt, att så måste vara förhållandet, då enbart nämnda patentskrifters antal väl torde uppgå till miljontal. Undertecknad har under min uppfinnareverksamhet flerfaldiga gånger fått göra mycket kännbara erfarenheter av det förhållandet, att verkligt graverande hänvisningar mot av mig gjorda uppfinningar först framlagts av tyska, amerikanska eller engelska patentmyndigheter, sedan patent i dessa länder ansökts. Detta förhållande kan visserligen icke i och för sig anses anmärkningsvärt, alldenstund ju omfånget av vårt patentverk likasom ock specialiseringen av dess arbete är vida mera begränsad än de stora industristaternas och då även tillgången på arbetskraft i vårt patentverk hittills varit otillräcklig. Det är ju ock möjligt, att i och genom den planerade omorganisationen ett i någon mån bättre förhållande härvidlag kan ernås. Men jag tillåter mig starkt betvivla, att med nu tillämpad praxis en verkligt effektiv granskning ens därmed kan ernås. Det finnes mångfaldiga exempel på, att till och med i så starkt utvecklade och väl organiserade patentverk som det tyska och det amerikanska mycket graverande referenser, och till och med mycket nära till hands liggande sådana, vid granskningen förbisetts och på grund därav ogiltiga patenter meddelats. Understundom kunna å andra sidan anticipationerna ligga så långt i skymundan, att deras uppdagande av granskaren omöjligen kunnat begäras. Jag tror mig till och med med fullt fog kunna påstå, att en betydande del av nu gällande patenter (på många av vilka kanske omsatts miljoner) vid en mera ingående granskning skulle befinnas förut i huvudsak kända och sålunda väsentligen ogiltiga. Här om någonsin kan tillämpas det gamla ordspråket: »Intet nytt under solen.» Men även om likheten med anticipationen icke är fullständig, kan dock den senare lätt av konkurrenter eller andra tagas som vapen för iscensättande av en patentprocess, som för patentägaren eller hans rättsinnehavare ofta kan bli både långvarig och kostsam och verka i hög grad förlamande på uppfinningens framförande. Världslitteraturen på industriens och vetenskapens gebiet är numera till omfånget så ofantlig, att det måste anses såsom mer än vanskligt att med än så goda medel och resurser definitivt konstatera nyheten i en teknisk idé. Och produktionen av denna litteratur blir för varje dag allt större. Även den mest minutiösa klassifiering vore härvid otillräcklig.

En uppfinnare är ju sällan sin egen förläggare, utan måste i vanliga fall söka förlag av kapitalstarka personer. Patentförhållanden och vad därmed sammanhör äro ofta för dessa personer rena hieroglyfer. Varje ny lösning av ett tekniskt problem betingar för dess införande i marknaden ett relativt taget mycket avsevärt kapital. Ej ovanliga därför äro belopp om tio- till hundratusentals kronor eller mera. Det säger sig självt, att den person, konsortium eller bolag, som nedlägger sådana summor i ett patentföretag, bör hava en så vitt möjligt fullgod garanti för patentets fullgiltighet. Ingen torde väl exempelvis vilja köpa en jordegendom till sådana belopp utan motsvarande garanti i fråga om äganderätten. I allmänhetens medvetande ingår begreppet »patent» ungefär såsom ett av staten utfärdat oantastbart privilegium (av samma slag som exempelvis en lagfaren köpehandling å en jordfastighet). Med hänsyn härtill, kan ett patent under nuvarande förhållanden knappast betraktas annat

än så att säga som en ren paradox. Det ligger i detta förhållande en skevhet, som icke överensstämmer med ett sunt rättsbegrepp.

Ogynnsamma konsekvenser av nuvarande granskningsgrunder.

En annan befogad anmärkning mot grundvalen för den nuvarande nyhetsgranskningen är den, att den är allt för mycket formalistisk och därför ej heller motsvarar praktikens krav. I de icke nyhetsgranskande resp. f. d. icke nyhetsgranskande, relativt starkt patentöversvämmade staterna äro patenten icke eller endast föga korrigerade, vare sig till omfattning eller stilisering. Uppfinnarne beskriva ofta i dessa patenter alla för tanken möjliga utföringsformer av sin uppfinning. Huruvida dessa tankefoster äro praktiskt utförda eller ens utförbara eller icke, hava varken uppfinnaren eller de respektive patentverken haft någon skyldighet att taga hänsyn till. För uppfinnaren har det tvärtom i skyddsintresse varit förmånligt att på papperet nedskrivna så mycket han kunnat uttänka i samband med sin uppfinning. Enahanda gäller även om en stor mängd annan teknisk litteratur och samma förhållande gör sig gällande, ehuru i mindre grad, även i fråga om patenter, utfärdade av nyhetsgranskande patentverk. En stor del av dessa mestadels aldrig praktiskt genomförda patenter äro dessutom beträffande den speciella uppfinning, de huvudsakligast avse, praktiskt fullständigt värdelösa, men omfatta icke desto mindre ofta vid sidan därav ett mycket avsevärt gebiet, av vilket uppfinnaren själv kanske ofta icke lärt praktiskt känna mer än en mycket liten bråkdel. En granskare är enligt nuvarande granskningspraxis givetvis skyldig att i samma grad taga hänsyn till dessa rent teoretiska spekulationer som till varje annat s. k. nyhetshinder och om en tekniskt och ekonomiskt välgrundad nyansökt uppfinning kommer i kollision med ett dylikt författarealster, kan den förklaras avslagen, även om de i anticipationen beskrivna anordningarna äro praktiskt aldrig så bisarra, omöjliga eller ofattliga eller rent av uppenbart omedvetna. Granskaren är härvid mången gång ej heller i tillfälle att kunna döma, som sig bör. Men även i sådant fall, att Patentverket av lämplighetsskäl etc. eventuellt icke finner sig böra taga hänsyn till dylika nyhetshinder, kunna dock desamma även efter patenters beviljande giva anledning till tidsödande patentprocesser. Att ovannämnda förhållanden äro till skada för den tekniska utvecklingen, säger sig självt.

Ännu ett missförhållande torde i förevarande sammanhang böra påpekas. Det är ju väl känt, att en mångfald patenterade uppfinningar (och väl till och med det stora flertalet) aldrig blivit omsatta i praktiken eller förda i marknaden. Orsaken är ju mången gång den, att uppfinningen är baserad på oriktiga grunder. Men detta är långt ifrån alltid fallet. Skälen därtill kunna vara av mångahanda andra slag. Det är långt ifrån alltid sagt, att uppfinnaren av en eller annan anledning kan (åtminstone inom vederbörlig tid) anskaffa det kapital, han behöver för ett praktiskt realiserande av sin idé. Mången gång besitter han kanske ej heller själv den praktiska blick och erfarenhet, som erfordras för ett lämpligt utformande av detaljerna. I andra fall kan idén hava varit i sig själv praktiskt välgrundad, men strandat på grund därav, att teknikens resurser vid tiden för dess framkomst icke erbjudit tillräckliga eller åtminstone tillräckligt ekonomiska medel för dess praktiska utförande. I åter andra fall

kan uppfinningen, om än praktiskt fullt genomförd, stöta på gammalmodiga kommersiella eller industriella lagstadganden, som försvåra marknadsförandet etc. Men konjunkturen kunna ändras, spekulationslusten återkommer, de tekniska resurserna på området utvecklas, behovet av uppfinningen kan hava ökats, lagarna reformerats etc. Dock, uppfinningen är nu förfallen och med nuvarande lagar för alltid förlorad och detta ej blott för uppfinnarens utan även för det allmännas del. Den är så att säga ett vrak i farleden med det egna värdet oåtkomligt och ligger samtidigt till fara och hinder för andra. Ingen har intresse av att bärga ett sådant vrak, ty bärgningskostnaderna vore förspillda, då detsamma i varje fall är och förbliver på en gång allas och ingens egendom. Endast i något enstaka undantagsfall skulle möjligen en valuta ernås. Uppfinnarne undvika rent instinktivt dessa vrakfyllda farleder och söka sig nya vägar. Många av dessa gamla förfallna uppfinningar bliva väl därigenom gjorda umbärliga, men andra bibehålla sitt värde, och det är otvivelaktigt, att i den väldiga, till mångfaldiga millioner uppgående samlingen av förfallna, icke praktiskt genomförda patenter, stora skatter ligga förborgade, vilka med nuvarande nyhets- och granskningsbegrepp aldrig kunna nyttiggöras.

Patentgranskningen — ett svårartat rättsproblem.

Huruvida nu anförda missförhållanden (det funnes för övrigt än flera sådana att framlägga) kunna genom lämplig lagstiftning avhjälpas, är en sak, varom jag ej kan giltigt döma. En av de största svårigheterna synes mig ligga däri, att nödig hänsyn måste tagas till flerahanda internationella omständigheter. Frågan är nämligen i väsentlig mån av rent kosmopolitisk art och borde väl därför ock, om så vore möjligt, rättast finna sin lösning såsom sådan. Att, såsom nu ofta är fallet, en patentansökan samtidigt granskas i fyra å sex eller än flera patentverk och på i huvudsak samma litteratur, är ett förhållande, som måste anses absurt. Planerna på en internationell granskningsinstitution, varigenom man trott sig finna en lösning av denna och andra olägenheter, torde ännu vara mycket långt från sitt förverkligande. Patentlagstiftningsfrågan såsom sådan är med ett ord ett av de mera svårartade rättsproblemen och är ännu mycket långt från sin fullgiltiga lösning. Uppfinningarna äro därtill av så växlande beskaffenhet, att vad som i lagväg anpassas efter den ena, ofta icke lämpar sig för en annan.

Några tankar om möjligheten av en medelväg.

Under sådana förhållanden och då å andra sidan en övergång till det rena anmälningssystemet säkerligen skulle bliva till stort förfång för vår industri, synes mig ingen annan lämplig utväg förefinnas än att i avseende å granskningen söka slå in på en medelväg. Ett obetingligt villkor härför är emellertid, att begreppet om nyhet med dess nuvarande vidsträckta omfång väsentligt inskränkes.

Det absoluta, rent abstrakta nyhetsbegreppet har enligt mitt förmenande i och för sig föga att skaffa med det förhållandet, att staten kan finna sig föranlåten utfärda vissa temporära privilegier eller med på sådana privilegier eventuellt baserade privata industriföretag. Det ligger därför för mig ingen orimlighet i genomförandet

av en sådan ordning, att å ena sidan (i ungefärlig överensstämmelse med vad förhållande är i England) svenska patentansökningar endast och uteslutande granskades med hänsyn till *svenska* patentskrifter, resp. *svensk* teknisk och vetenskaplig litteratur, och att jämväl å andra sidan ett på grund av sådan granskning meddelat patent manifesterades såsom väsentligen laga oantastbart, för så vitt detsamma icke senare kunde befinnas kollidera med vad före dess anmälningsdag inom *Sverige* offentligt tryckts och utövats; allt dock likvisst under förutsättning av vissa garantibestämmelser.

Jag vill tillåta mig att nedan i några generella punkter sammanföra en min tankegång i ovan berörda hänseenden, vilken, ehuru mycket bristfällig, dock måhända kan vara värd bringas till offentligt kändedom.

1 a) Till varje patentansökan fogas en av uppfinnaren avlagd edlig förklaring, att han anser sig vara den första uppfinnaren (i likhet med förhållandet i Amerika),

1 b) eller alternativt och för sådant fall, att han önskar upptaga en förut (i Sverige eller utlandet) patenterad, nedlagd uppfinning, en edlig förklaring, att enligt hans vetenskap denna uppfinning icke vid tiden för anmälningen någonstades offentligt utövas. (Ett meddelande av nytt patent för sådana fall bör lämpligen betingas därav, huruvida uppfinnaren genom företedda intyg å utförda experimenter och provningar, genom auktoritativa kalkyler och utredningar etc. kan göra troligt, det han har utsikt göra uppfinningen fruktbarande för den inhemska industrin.)

2) Granskningen skall avse endast svenska patentskrifter och svensk litteratur. Därvid bör i varje fall, på samma gång som all möjlig hänsyn toges till inom landet utövade uppfinningar och bestående patenter eller eljest offentligt praktiserade förfaranden, å andra sidan så långt möjligt all formalism undvikas i fråga om kollisioner med förfallna och veterligen icke utövade eller i praktiken omsatta patenter eller eljest mindre vederhäftig teknisk litteratur.

3) Sedan ansökningen slutgranskats och densamma i detta hänseende godkänts, skall den under två månaders tid offentligt kungöras. Därvid bör ingen annan (person eller firma) äga rätt att talan föra än den, som kan styrka, att ett beviljande av patentet kan på något sätt bliva honom eller hans verksamhet till förfång och därpå gör intrång.

4) Överklagan av patents beviljande skall kunna göras inför en inom kungl. patent- och registreringsverket inramad besväravdelning varifrån vidare vädjan ej medgives.

Såsom giltig orsak till patentets återtagande bör därvid gälla:

a) att uppfinningen före inlämningsdagen varit inom landet offentligt känd eller utövad eller att alster därå till Sverige importerats, eller

b) att patentets beviljande befinnes vara stridande mot stadganden i den internationella konventionen.

Fördelarna av en sådan anordning bleve enligt min uppfattning:

1) Ernåendet av en effektiv granskning.

2) Överförandet av begreppet »patent» till vad det bör vara, nämligen ett av statens myndighet utfärdat, praktiskt sett oantastbart privilegium.

3) Patentprocesser bleve i möjligaste mån avskaffade.

4) Undvikande av de odiösa konflikterna mellan nya värdefulla uppfinningar och gamla opraktiska spekulationer.

5) Möjligheten till privat förvärvande och industriellt värdesättande av äldre värdefulla, patenterade, men icke praktiskt genomförda idéer.

Jag tillåter mig dock än en gång betona, att ovanstående punkter icke må fattas såsom något direkt förslag till frågans lösning. De utgöra fastmer endast rent ytligt utformade konturer och såsom sådana en vädjan till herrar rättsspecialister på området huruvida ändock ej någon lämplig medelväg mellan det nuvarande granskningsförfarandet å ena sidan och det rena anmälningssystemet å den andra skulle låta sig realiseras.

Då det vid frågan om omorganisationen av kungl. patent- och registreringsverket (speciellt ur ekonomiska synpunkter) torde vara nödvändigt, att själva principerna för granskningsförfarandet och sålunda även därmed sammanhörande lagstadganden på förhand närmare fixeras, synes det mig med hänsyn till, vad ovan anförts, måhända kunna ifrågasättas, huruvida ej med denna omorganisation bör anstå, till dess närmare utredningar härom utförts, detta oaktat jag, som ovan nämnt, finner sagda omorganisation i hög grad trängande och av behovet strängt påfordrad.

Med utmärkt högaktning

Waldemar Jungner.

Bilaga 2.

(Ur Teknisk Tidskrift 7/12, 1913.)

Patentärendens behandling.

Vid frågan om Patentverkets omorganisation är det tydligen av största vikt att först klargöra, vilket system, som vid patentärendens behandling bör komma till användning.

Principiellt sett finnas två dylika system, nämligen förprövnings- och anmälningssystemen, vilket ju ej hindrar, att i praktiken möjligen en kombination af nämnda system kunde tänkas innebära den bästa lösningen.

För att vid valet av system kunna bilda sig en åsikt måste man naturligtvis göra klart för sig de ömsesidiga fördelarna och olägenheterna och väga dessa mot varandra, varvid naturligtvis hänsyn måste tagas till samtliga inverkan omständigheter, av vilka effektivitets- och kostnadssynpunkter av lätt insedda skäl träda i förgrunden.

Från såväl uppfinnarnes som den tekniska världens i allmänhet synpunkt vore tydligen *idealet* en absolut fullständig och tillförlitlig nyhetsgranskning jämte frihet från såväl anmälningssavgift som årstaxor. Då emellertid ett dylikt idealsystem på grund av de stora krav det måste ställa på det allmänna, måste anses uteslutet, får man redan från början avstå från förhoppning om dess förverkligande och gå kompromissens väg. Detta så mycket mera som väl måste förutsättas, att även för fram-

tiden Patentverkets omkostnader åtminstone till största delen skola betäckas av inkomna avgifter för patent, varumärken, mönster m. m. För närvarande giver visserligen Patentverket ett betydande årligt överskott, men att märka är, att detta ej uppstår på patentavdelningen, vilken för sig betraktad går med ej oväsentlig »förlust», utan på verkets övriga avdelningar.

Innan, med hänsyn till vad ovan anförts, de olika systemen jämföras, torde dock vara skäl betrakta förprövningsförfarandet i och för sig. Vid ovan nämnda idealsystem har förutsatts, att en fullt effektiv förprövning av samtliga ansökningar överhuvud vore möjlig. Detta synes emellertid ganska tvivelaktigt, även om man ej fäster sig vid den felkälla, som alltid ligger i den mänskliga ofullkomligheten.

Man må nämligen betänka, vilket oerhört och ständigt växande material, som föreligger. Även om genom klassificering och specialisering arbetet kan betydligt underlättas, är detsamma synnerligen krävande, och fråga är, om icke de stora kontinentala patentverken börja märka, att de tagit sig vatten över huvudet. För den, som har någon erfarenhet av det sätt, varpå nyhetsgranskningen därstädes sker, är det åtminstone svårt att värja sig för den uppfattningen, att densamma så väl vad utfinnandet av nyhetsmaterial som framför allt dess behandling beträffar, ej numera står på samma höga nivå som förut. Är detta fallet vid de stora utländska patentverken, måste så i ännu högre grad vara händelsen vid patentverket i ett mindre land. Även om svårigheterna beträffande nyhetsmaterialets tillhandahållande kunna i stort sett övervinnas, kvarstår alltid det förhållande, att i ett stort verk specialiseringen kan drivas längre än i ett litet.

Med det högst betydande nyhetsmaterial, som nu finnes, och vilket årligen starkt tillväxer är det tydligt, att en effektiv granskning förutsätter stor sakkunskap och erfarenhet hos de med detta arbete betrodda tjänstemännen. Om nu i ett verk t. ex. 10 gånger så många ansökningar inlämnas som i ett annat, och tills vidare förutsättes, att granskarnes antal i de olika verken är proportionellt mot de inkommande ansökningarnas antal, är det tydligt, att i det större verket var granskare i medeltal får ett område att behärska, som är endast en tiondel så stort som i det mindre verket. Att härigenom en ojämförligt större specialkunskap kan förvärfvas av det större verkets tjänstemän är uppenbart, och härav följer med nödvändighet, att granskningen därstädes blir betydligt bättre utförd.

Skall alltså ett lika gott resultat uppnås vid det mindre verket, måste antalet granskare relativt antalet sökta patent ökas, vilket medför ökade kostnader för granskningen.

Vid vårt Patentverk skulle säkerligen kostnaderna för en fullt effektiv granskning bliva ganska betydande. Man må akta sig för att tro, att allt vore väl beställt, om man med bibehållande av ungefär samma granskningssätt, som för närvarande i vårt Patentverk är brukligt, endast gjorde en utvidgning för att bättre motsvara den nuvarande tillströmningen av ansökningar. Det må nämligen årligt sägas ifrån, att den nuvarande granskningen härstädes är kvalitativt långt ifrån tillfredsställande, samt att en ofullständig granskning, som utger sig att vara fullständig är vida sämre än en granskning, som erkänner sin begränsning. Den som sett hur många förluster för såväl uppfinnare som förläggare, som uppstå, och hur många osunda spekulationer, som möjliggöras genom överskattande av patents styrka, skall säkert giva mig rätt häruti.

Jag vill alltså fastslå, att ehuru en verkligt effektiv nyhetsgranskning vid ett verk av vårt Patentverks dimensioner naturligtvis teoretiskt är lika möjlig som vid ett större verk, kostnaderna dock bliva betydande och i varje fall högre än vad vid det större verket varit behöfligt.

Nu kan anmärkas, att kostnadssynpunkten ej vid sidan av vikten att erhålla ett starkt patent, bör tillmätas avgörande bestämelse. Detta är delvis sant, men man får ej glömma, att just kostnaderna och granskningens effektivitet äro de faktorer, som stå och väga mot varandra, och vilka det alltså gäller att balansera så, som bäst motsvarar allmänhetens intressen. Lika visst som en uppfinnare ej är be- tjänt av att erhålla ett värdelöst patent till billigt pris, lika visst är han i allmänhet ej hågad att gå hur långt som helst med kostnaderna för att vinna någon ökad visshet om sitt patents styrka. I varje fall torde han ej vara hågad att gå till större utgifter än vad som på annat håll kräves för samma säkerhetsgrad.

Härtill kommer, att olika uppfinnare i nämnda avseenden ha helt olika intressen.

Några ansökningar gälla större, mera betydelsefulla uppfinningar avsedda att exploateras på världsmarknaden, under det att andra röra mindre uppfinningar huvudsakligen avsedda för den inhemska marknaden. Huru dessa olika kategorier ställa sig i antal relativt till varandra är ej möjligt att exakt utreda, men om hänsyn tages därtill, att enligt statistiken här i landet endast ett relativt fåtal beviljade patent överlevt femte året, torde vara klart, att den sista gruppen befinner sig i stor majoritet. Patentets uppgift för uppfinningar av de olika slagen är även i viss mån olika. Beträffande de första är det av huvudsaklig vikt, att patentet giver sin innehavare ett monopol, under det att vid de senare monopolet naturligtvis är önskvärt, men dock ofta har mindre betydelse än den passiva sidan av saken d. v. s. vissheten om *tillverkningsrätt* utan hinder av äldre patent.

Det ligger i sakens natur, att de större uppfinningarna, som skola kunna exploateras på världsmarknaden, även måste skyddas i främmande land och av detta och andra skäl, om de överhuvud skola ha någon utsikt att komma till sin rätt, måste ha något kapital bakom sig. Det minsta, som för skyddande av en sådan uppfinning väl kan komma i fråga är, att patent sökes till en början i ett stort utländskt industriland — vanligen Tyskland — och är då nyhetsgranskningen här hemma av underordnad betydelse. För dessa uppfinningar synes det sålunda vara relativt betydelselöst, hur det svenska patentverket organiseras, då ju i varje fall en sträng nyhetsgranskning verkställes i ett stort utländskt patentverk.

För de mindre uppfinningarna, där ofta den tryggade inhemska utövningsrätten i betydelse överväger den säkra orubbliga monopolställningen, torde en granskning med hänsyn till svenska patent vara tillfyllest. Tydligt bleve omkostnaderna för en dylik granskning en bråkdel av vad en fullständig sådan skulle kosta, och kunde därför anmälningsavgiften betydligt reduceras. I ersättning för den minskade vissheten angående monopolets styrka finge då patentinnehavaren med fullt bibehållen säkerhet angående sin inhemska utövningsrätt fördelen av minskade utgifter. Då som nämnt innehavarna av dylika patent ofta ej ens underkasta sig att genom taxebetalning hålla sina patent vid liv, synes det som dessa patentinnehavare i allmänhet vore tillfreds med den tryggade utövningsrätten och ej ansåge monopolet värt de nu-
varande utgifterna.

Det ligger ovillkorligen en akt av rättvisa däri, att den mindre uppfinnaren kunde få ett av honom önskat och för hans förhållanden lämpligt skydd för den kostnad detta verkligen krävde, utan att tvingas deltaga i kostnaderna för det starkare skydd, de mera betydelsefulla uppfinningarna kräva.

Emellertid kunna fall tänkas, då det för en uppfinnare vore av betydelse att erfara, hur hans patentansökan skulle ställa sig inför en fullständigare granskning.

Först och främst kunde detta, som senare närmare skall visas, vara behöfligt vid hot om patentprocess, men även under andra förhållanden, t. ex. om det gäller försöka skaffa nödigt kapital till fortsatt patentering i utlandet. För att tillmötesgå detta berättigade krav vore skäl utnyttja den sakkunskap och det granskningsmaterial, som förefinnes i Patentverket genom att därstädes anordna en upplysningsbyrå, där mot särskild avgift — motsvarande de verkliga kostnaderna — en fullständig granskning utfördes. Denna gransknings resultat finge naturligtvis ej inverka på beviljandet av det svenska patentet, utan vore att anse som en upplysning till vederbörande att av honom efter gottfinnande beaktas.

Tagas dessa åsikter till utgångspunkt, skulle en våra förhållanden motsvarande organisation av Patentverket kunna skisseras på följande sätt:

Nyhetsgranskning med hänsyn till svenska patent samt det övriga nyhetsmaterial, som på grund av granskarens tekniska kunskaper och erfarenhet samt litteraturkännedom står till buds.

Fastställande av avgifterna till det med hänsyn till det med kostnaderna för en dylik granskning erforderliga minimum.

Anordnandet av en upplysningsavdelning, där fullständig granskning kunde erhållas mot en därav betingad avgift.

Tillämpandet av ett effektivt uppbudsförfarande.

Fördelarna av en dylik organisation äro i det föregående berörda och bestå i huvudsak däri, att den patentsökande ej belastades med högre kostnader än vad som motsvarade den granskning, han ansåge för sitt ändamål tillfyllest.

Den mindre uppfinnaren, som i första hand önskade garanterad utövningsrätt, kunde erhålla visshet härom, utan att bidra till kostnaderna för det patent, de större uppfinnarne uttaga för att erhålla monopol på världsmarknaden. Under tiden stode det för var och en öppet att mot särskild avgift skaffa sig upplysning om sin uppfinnings absoluta nyhet och taga vederbörlig hänsyn härtill vid patentanspråkens utarbetande.

En annan viktig fördel vore den snabbare behandling, som vid granskning endast mot svenska patent kunde påräknas, och vilken ofta är av stor betydelse, särskilt för mindre uppfinnare.

Även från en annan synpunkt vore denna anordning synnerligen tilltalande. Härigenom sluppe statsmakterna nämligen ifrån att så att säga gissningsvis redan från början binda sig för det fullständiga och obligatoriska nyhetsgranskningssystemet, som en gång officiellt infört bleve svårt att övergiva, om det skulle visa sig för tungrott. Organisationen gäves möjlighet att anpassa sig efter verklighetens krav. Man kan ju ha olika uppfattning, om vilka dessa krav äro, men genom den föreslagna anordningen bleve denna ovisshet upphävd genom erfarenheten själv. Skulle det då visa sig, att det övervägande flertalet sökande önskade anlita den fullständiga gransk-

ningen, vore ju tiden inne att tillse, om skäl finnes att för enhetlighets vinnande offra den obetydliga minoritetens intressen och göra den fullständiga granskningen obligatorisk.

Mot den ofvan skisserade organisationen göras emellertid en del invändningar, vilkas berättigande är värt en noggrann undersökning. De förnämsta av dem äro följande.

1. Genom den mindre fullständiga granskningen skulle fältet öppnas för mindervärdiga uppfinningar, vilka skulle översvämma marknaden.

2. Utländsk uppfinnare skulle kunna i Sverige erhålla ett bredare skydd än i hans eget eller andra främmande land.

3. Innehavaren av ett ofullständigt granskat patent skulle komma i svag ställning gentemot ekonomiskt starkare konkurrenter, vilka genom hot om process möjligen kunde skrämja honom att, i ovetenhet om sitt patents verkliga styrka, uppgiva detsamma eller eljes låta sig avvinnna ekonomiska fördelar.

Dessa invändningar må behandlas i ovan nämnd ordning.

1. Vad angår faran för marknadens demoralisering genom mindervärdiga uppfinningar, synes denna mycket överdriven.

Först må påpekas att i land, där det *rena* anmälningsförfarandet alltså utan någon som helst granskning tillämpas, ett dylikt översvämmande ej visat sig. Vidare må ihågkommas, att det ej här är frågan om ett helt utesluta granskningen utan endast att inskränka densamma till svenska patent, samt naturligtvis sådant, som oavsett dylik hänvisning är obestriddligen allmänt känt. Om en en dylik granskning, särskilt med hänsyn till det senare momentet göres med tillbörlig sakkunskap, innebär densamma i förening med uppbudsförfarandet en så pass god gallring, att okynnespatent och patent grundade på okunnighet om teknikens allmänna ståndpunkt med säkerhet uteslötos. Jag vågar t. o. m. påstå, att om dessa principer med konsekvens och sakkunskap tillämpades, skulle åtskilliga patent ogillas, vilka under nuvarande förhållanden, då åtminstone till namnet fullständig granskning tillämpas, passera vårt patentverk oanmärkta. Det ligger nämligen stor och ej alltid tillräckligt observerad vikt på, att granskningen, vare sig den är fullständig eller ej, icke urartar till att huvudsakligen befatta sig med endast patentskrifter med underordnande av den allmänna tekniska sakkunskapen och det sunda omdömet.

Slutligen bör bemärkas det dämpande inflytande, som de med en patentansökan alltid förenade kostnaderna — om ock ej alltför betydande — alltid måste utöva på den hos vissa individer möjligen befintliga lusten att taga patent på »vad som helst», samt den starka kontroll uppbudsförfarandet innebär.

2. Frukten för att utlänningar skulle få starkare ställning här än i eget land är säkerligen oberättigad.

Vårt lands industriella betydelse är tyvärr ej sådan, att det hör till dem, som i första hand beaktas av utländska uppfinnare.

Man kan taga för givet, att så gott som alla utländska uppfinningar, vilka anmälas till patentering härstädes, tidigare ansökts i något av de stora nyhetsgranskande landen. För en uppfinnare, som blivit tvungen att i ett dylikt land på grund av otvetydig nyhetshänvisning inskränka sin ursprungliga ansökan vore det ju *rena* vanvettet att vidhålla densamma i Sverige, då han ju med visshet kunde förutse, att

om han sökte härstädes göra sin rätt gällande i vidare utsträckning än hans utländska patent medgäve, resultatet skulle bliva en process, där hans utsikter att vinna voro försvinnande små. Detta förhållande innebär ju även ett korrektiv för den händelse, att i något enstaka fall verkligen ett bredare anspråk blivit beviljat i Sverige än i utlandet. Man må ej tro att några svåra och osäkra formaliteter borttoge detta korrektivs effektivitet. En t. ex. tysk patentskrift på motsvarande uppfinning kan lätt anskaffas av den, som anser sin rätt hotad och med ledning av densamma jämförd med den svenska samt akterna vid behandlingen i tyska patentverket vore det ytterst lätt utfinna angreppspunkterna på det för breda svenska patentet.

Något annorlunda ställer sig ju saken, om den förutsatta hänvisningen ej är obestriddig, utan beroende på vederbörandes omdöme, men i sådant fall finnes ju alltid risken, att patentet blivit beviljat bredare här hemma, *även om* fullständig granskning utövats.

Allt som allt synes det mig tydligt, att farhågan för breda utländska patent i Sverige är uteslutande en teoretisk fiktion, som i praktiken saknar all betydelse och i varje fall ej bör få utöva ett avgörande inflytande på vårt patentverks organisation.

3. Den tredje invändningen eller faran för övergrepp från kapitalstarka konkurrenters sida gentemot innehavarna av ofullständigt granskade och därför till sin styrka okända patent, synes i motsats till de två förstnämnda däremot vara av en viss betydelse. I själva verket kan man ej blunda för att en dylik fara verkligen existerar, och måste därför tillses, vilka säkerhetsåtgärder mot densamma kunna utfinnas. Det är härvid ej frågan om att kunna hindra *alla* övergrepp från de starkares sida — ehuru ju detta vore mycket önskvärt — utan endast de övergrepp, som möjliggöras just genom den föreslagna behandlingen av patenten.

För att se, vad som för detta ändamål kan göras, må vi betrakta ett tänkt fall av ett dylikt försök.

Antag att en person A tagit ut ett patent med ofullständig granskning och utövar en därpå grundad verksamhet. Denna är så pass betydande, att en mera kapitalstark person B vill söka kullkasta patentet för att själv kunna bedriva en liknande industri. B uppmanar då A att på ett eller annat sätt lämna sitt patent utan rättskraft åtminstone mot B och hotar i annat fall med process. Detta kan nu B alltid göra, även om A:s patent vore aldrig så väl granskat, men svårigheten för A ligger däri, att han ej kan bedöma utsikterna för processen. Den kan bliva lång och dyrbar, och A riskerar att, om han förlorar, få betala rättegångskostnader, vilka för honom kunna vara kännbara nog. Han kan därför komma i det läge, att ej våga inlåta sig på processen, utan hellre taga förlusten av patentskyddets bortfallande.

Frågan är nu ej, hur han skall kunna skyddas för en process, som han kanske har svårt att föra — något dylikt skydd finnes ju ej heller vid fullständigt granskade patent — utan hur han skall kunna ställas i samma läge, som om hans patent varit fullständigt granskat. Svaret ligger nära till hands. Han skall ha rättighet, att när som helst inlämna sitt patent till fullständig granskning inför den därför inrättade avdelningen inom Patentverket, vilken för dylika fall har att skyndsammast lämna utlåtande. Kostnaderna kunna härvid tagas mindre än de ordinarie då en del av granskningsarbetet är undangjort. Detta är allt som behöves; A har då med granskningsresultatet i sin hand samma ställning som om hans patent från början varit

fullständigt granskat. Finner han sin ställning svag kan han omedelbart lämna den begärda förklaringen eller, om B omedelbart stämt, vid första rättegångstillfället giva kåranden rätt, i vilket fall kostnaderna bliva minimala.

En ytterligare säkerhet kunde dessutom vinnas genom vissa lagbestämmelser beträffande själva rättsproceduren vid patentprocesser. Då emellertid denna fråga ej direkt hör hit, utan lämpligen bör behandlas i samband med patentlagstiftningen i allmänhet, vill jag för ögonblicket ej ingå på densamma.

Av det ovan sagda framgår, att de invändningar, som kunna göras mot det skisserade förslaget till patentärendens behandling i Patentverket, ej äro av betydelse att överväga de fördelar för uppfinnarne det skulle medföra.

Från statens sida torde väl ej vara skäl binda sig vid en större och dyrbarare organisation än uppfinnarnes och allmänhetens intressen kräva, i synnerhet som vägen ligger öppen att anpassa sig till utvecklingens och erfarenhetens fordringar.

Mycket mera skulle ju vara att tillägga särskilt för att belysa den svåra frågan om uppfinnarnes ställning å ena sidan relativt förläggarne-kapitalisterna och å andra sidan relativt den stora allmänheten. Det skulle dock föra för långt att här närmare ingå härpå, och må det sagda vara nog. Det är sannolikt tillräckligt att giva material för bedömande av Patentverkets fördelaktigaste organisation i vad det gäller patentansökningarnas behandling.

Erik Aug. Forsberg.

Bilaga 3.

(Ur Svenska teknologföreningens handlingar ³⁰/₁₁ 1913.)

Reservation.

Då jag icke kan dela den mening, som uttryckts av mina medkommitterade, får jag härmed avgiva följande reservation.

Det skall villigt medgivas, att det är till nytta såväl för uppfinnarne, som för den industri, som utnyttjar uppfinningarna, att tillfälle gives att få dessa senare grundligt prövade med avseende å nyheten.

Däremot måste det starkt ifrågasättas, huruvida det är nödvändigt att sådan prövning äger rum i *alla* eller de flesta stater, i vilka patent meddelas. Och särskilt måste det anses betänkligt, att i ett litet land med begränsade resurser inrättas och vidmakthålles ett granskningsystem som till stor del utgör en repetition av i andra stater verkställd granskning. Detta synes vara så mycket mindre nödvändigt, som för varje svensk uppfinnare den utvägen står öppen att genom inlämnande av patentansökan få sin uppfinning nyhetsgranskad i Tyskland eller Amerika, i vilka länder — särskilt i det förra — möjligheterna att utföra en något så när tillförlitlig nyhetsgranskning äro större, än de här f. n. äro, eller någonsin kunna bliva. Denna utväg anlitas för övrigt redan nu i rätt stor utsträckning, emedan man i regel icke vågar

nedlägga kapital på en uppfinning, som endast blivit nyhetsgranskad av härvarande patentmyndighet.

Ett *oeftergivligt villkor* för införandet eller vidmakthållandet av ett fullständigt förprövningsystem är, att nyhetsgranskningen verkligen utföres på ett fullt tillfredsställande sätt, så att oundvikliga misstag endast undantagsvis eller åtminstone i jämförelsevis få fall förekomma. En otillförlitlig nyhetsgranskning, vilken sålunda har till följd att mot de meddelade patenten, i ett relativt stort antal fall, kan göras gällande sådan klanderrätt, som omförmäles i § 18 patentförordningen, är däremot mera till skada än gagn.

Genom en sådan nyhetsgranskning beredes den industri, som tilläventyrs förlitar sig på denna prövnings noggrannhet, avsevärda förluster, varjämte uppfinnareväsendet därav skadas, tilliten till patentens värde minskas och kapitalet drager sig ifrån utnyttjandet av uppfinningarna.

Att nyhetsgranskningen, sådan den under de gångna 28 åren av härvarande patentmyndighet bedrivits, varit både otillfredsställande och otillförlitlig, framgår med all önskvärd tydlighet av Patentlagstiftningskommitténs betänkande och bekräftas dessutom av erfarenheten. Huruvida den *för framtiden* skulle kunna ordnas på ett mera tillfredsställande sätt, är naturligtvis ej gott att säga, men häremot synas dock åtskilliga omständigheter tala.

Av statsutskottets vid nästlidna riksdag avgivna utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om organisation av Patent- och Registreringsverket samt en i sammanhang härmed av herr K. A. Nilson väckt motion om avslag å nämnda proposition, framgår sid. 9, att det patentskriftsmaterial, som f. n. ställes till granskarnes förfogande, utgöres av bl. a. amerikanska patentskrifter från år 1899 och följande år och tyska patentskrifter från år 1895. Före år 1899 hade emellertid i Amerika utgivits omkring 600,000 patentskrifter, vilka alltså vid granskningen icke tagas i bruk, och i Tyskland hade före 1895 utgivits omkring 78,000 patentskrifter, vilka ej heller synas komma till användning vid granskningen. Av nämnda utlåtande framgår även, att granskning i franska, schweiziska, österrikiska m. fl. länders patentskrifter, vilka dock innehålla ett mycket värderikt granskningsmaterial, blott förekommer, då »omständigheterna» därtill föranleda.

Men om hela det till förfogande stående granskningsmaterialet icke utnyttjas och heller icke efter den tilltänkta omorganisationen är ämnat att tagas i bruk, så måste ju en given följd redan härav bliva den, att nyhetsgranskningen bliver otillförlitlig och väsentligt mera otillförlitlig än i Tyskland, där hela granskningsmaterialet — som dessutom är fullständigare än det härvarande — utnyttjas. Härtill bidraga även andra faktorer, såsom t. ex. att det område av tekniken, den tyska granskaren behöver behärska, är väsentligt mindre, än det hans svenske kollega behöver röra sig på.

Då alltså nyhetsgranskningen hos den svenska patentmyndigheten under de gångna 28 åren, efter vad erfarenheten visat, och enligt sakens natur måste hava varit otillförlitlig, och då det är högeligen att befara, att den, även med den tilltänkta omorganisationen, — om ock förbättrad — icke kan komma att ställas i paritet med den tyska patentmyndighetens, tvekar jag icke att såsom min mening uttala, att det ur såväl uppfinnarväsendets som industriens synpunkt vore bäst att här övergiva det nu

tillämpade förprovningssystemet, och att de svenska uppfinnare, vilka önska få sina uppfinningar fullständigt granskade, begagna sig av det tyska patentamtets granskning genom att å uppfinningen inlämna tysk patentansökan.

Det konsekvent riktigaste vore naturligtvis därvid att följa de romanska ländernas exempel och övergå till det rena anmälningssystemet, men jag kan dock ej förorda detsamma, förnämligast av den orsaken, att Patentverkets nuvarande organisation är anordnad för nyhetsprövning, ehuru densamma ej varit från början avsedd.

De anmärkningar, som pläga framställas mot anmälningssystemet, och som även kommit till synes i det av mina medkommitterade avgivna yttrandet, äro:

1:o) att patent enligt anmälningssystemet äro fullständigt värdelösa, om ej uppfinningen tillika granskats i nyhetsprövande stat;

2:o) att marknaden komme att översvämmas av en massa värdelösa patent, som skulle oroa eller åstadkomma förvirring inom industrien;

3:o) att det skulle medföra anhängiggörandet av talrika domstolsprocesser rörande patentens giltighet och räckvidd.

Vad den första anmärkningen beträffar, så är den naturligtvis riktig. Men vad är det då som hindrar uppfinnaren att låta granska sin uppfinning i annan, nyhetsprövande stat, innan han inlämnar sin patentansökan i hemlandet? Detta göres ju ändå av svenske uppfinnare, när det gäller uppfinningar av något värde, trots att s. k. fullständig nyhetsprövning verkställs av den svenska patentmyndigheten. Ett alldeles ogranskat patent kan naturligtvis i de flesta fall i och för sig anses värdelöst, men det vet och förstår en var, och man åsätter heller icke patentet något värde, som det icke har. Men ett patent, meddelat på basis av här verkställd s. k. fullständig förprovning, anses utgöra ett verkligt värdeobjekt, emedan den uppfinning, det avser, granskats och av patentmyndigheten uppgivits vara ny, ehuru med reservation för möjligen begånget förbiscende vid granskningen. Befinnes det sedermera, att uppfinningen icke var ny, då patentet söktes, så är naturligtvis också detta patent värdelöst, men har måhända föranlett uppfinnaren eller en hans rättsinnehavare att nedlägga stora kostnader på uppfinningens utnyttjande.

Vad åter beträffar det påståendet, att marknaden skulle översvämmas av en massa värdelösa patent, som skulle åstadkomma förvirring inom industrien, så tror jag, att häri ligger mycken överdrift. Eftersom patenten äro i sig själva värdelösa, kunna de ju ej åstadkomma någon förvirring eller vara till någon skada. De få ju något värde, först om för ifrågavarande uppfinning kan uppvisas att jämväl patent meddelats av nyhetsgranskande stat med väl ordnat förprovningssystem. Patent å uppfinningar, som ej anses hava ens så stort värde att man törs kosta på dem en patentansökan i Tyskland, komma nog för övrigt att snart självdö. Dödsprocenten bliver måhända något större än nu, då trots granskning och sovring omkring 50 % av de meddelade patenten förfalla, på grund av bristande inbetalning av stadgad årsavgift, före ingången av det tredje patentåret.

Vad slutligen faran för de många processerna beträffar, så har man även här »målet län på vägen». Då de utan granskning meddelade patenten icke representera något rättsobjekt, störa de ju ej någon annans rätt, och vem bryr sig om att anhängiggöra processer rörande giltigheten och räckvidden av värdelösa patent? Jag har från flera håll fått bekräftat, och hoppas en gång kunna framlägga bevis för, att

antalet mål angående intrång i patent och rörande patents giltighet är, även relativt taget, väsentligt större i det nyhetsprövande Tyskland än i Frankrike, där anmälningssystemet fortfarande tillämpas.

Förutom de anmärkningar, som ovan angivits, och som titt och ofta framställts av anmälningssystemets vedersakare, hava mina medkommittéer gjort gällande att vid tillämpning av anmälningssystemet »utlänningar, som insända sina patentansökningar i Sverige, efter vederbörlig nyhetsgranskning i utlandet, komme i en förmånligare ställning än svenska patentsökande». Det torde böra närmare förklaras, vari nämnda »förmånligare ställning», skulle bestå.

Ehuru alltså en övergång från det nu tillämpade förprövningsystemet till ett rent anmälningssystem vore, såsom jag ovan angivit, det konsekvent riktigaste, är jag dock av den mening att, med hänsyn till den alltför stora rubbning av Patentverkets nuvarande organisation, som en sådan övergång skulle medföra, verkets organisation bör grundas på ett inskränkt prövningsförfarande.

Jag föreslår, alltså, att nyhetsgranskningen ej helt och hållet indrages, men att den inskränkes till att omfatta allenast svenska patentskrifter och annan svensk facklitteratur samt att denna granskning understödjes och fullständigast genom ett effektivt uppbudsförfarande med tryckning och distribution av patentbeskrivningarna, så snart patentansökningarna blivit slutgranskade.

Genom detta kombinerade gransknings- och uppbudsförfarande bliver naturligtvis frågan om uppfinningens nyhet i allmänhet ej löst, men en utgällring av de uppfinningar, som »uppenbarligen» vore förut kända, skulle dock ske, så att »översvämningen» ej bleve så svår. Och genom granskning i de svenska patentskrifterna finge sökanden dessutom besked om, huruvida något patenträttsligt förhinder för uppfinningens utnyttjande här i riket föreläge. Och det är vackert så!

För att utnyttja den värdefulla tillgång av utländska patentskrifter, som innehålles i Patentverkets bibliotek samt draga fördel av de erfarna och tränade granskare av dessa patentskrifter, som finnas inom verkets nuvarande tjänstemannakår, föreslår jag dessutom, att, till deras tjänst, som önska få en fakultativ, preliminär granskning av sina uppfinningars nyhet utförd även med hänsyn till utländska patentskrifter, en särskilt för detta ändamål organiserad granskningsbyrå inrättas.

Mina medkommittéer hava framhållit, att det torde vara mer än en tillfällighet, att de största industriella framstegen i senare tid gjorts i de länder, som hava den fullständigaste förprövningen, nämligen Tyskland och Förenta staterna, vårt eget land icke att förtiga. Säkerligen torde dock andra, långt viktigare faktorer hava härtill bidragit, och även länder, som ännu tillämpa det rena anmälningssystemet, såsom t. ex. Frankrike, Schweiz och Belgien, eller ett inskränkt förprövningsystem, såsom England, torde kunna uppvisa en industriell utveckling, som, åtminstone på vissa områden, är fullt jämbördig med den i Tyskland och Förenta staterna.

Stockholm den 15 nov. 1913.

Th. Wawrinsky.

Ingenjör och patentombud.